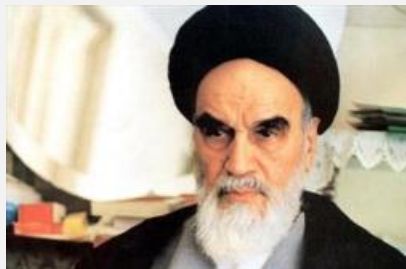

امام خمینی (ره) از ایران به ترکیه

در 13 آبان 1343 امام خمینی توسط مأموران حکومت شاه بازداشت و پس از انتقال از قم به تهران، به ترکیه تبعید شدند و علیرغم فضای خفقان، موجی از اعتراض‌ها به صورت تظاهرات ...

خبرگزاری مهر- در 13 آبان 1343 امام خمینی توسط مأموران حکومت شاه بازداشت و پس از انتقال از قم به تهران، به ترکیه تبعید شدند و علیرغم فضای خفقان، موجی از اعتراض‌ها به صورت تظاهرات در بازار تهران، تعطیلی طولانی دروس حوزه‌ها و ارسال طومارها و نامه‌ها به سازمانهای بین‌المللی و مراجع تقلید جلوه‌گر شد. شاه با غرور همیشگی و به تصور اینکه کشتارها و بازداشتها و محاکمه‌ها، نیروی مقاومت عمده را از سر برداشته است، تحت فشار آمریکا انجام احیای کاپیتولاسیون یعنی " مصونیت سیاسی و کنسولی اتباع آمریکایی در ایران" را در دستور کار خود قرار داد.

تصویب لایحه کاپیتولاسیون به وسیله مجلسین فرمایشی سنا و شورا تیر خلاصی بر استقلال نیم‌بند ایران بود.

... افشاگری امام علیه تصویب لایحه کاپیتولاسیون، ایران را در آبان‌ماه سال 1343 در آستانه قیامی دوباره قرار داد. اما رژیم شاه با بهره‌گیری از تجربه سرکوبی قیام 15 خرداد سال قبل، به سرعت دست به کار شد.

در 13 آبان 1343 امام خمینی توسط مأموران حکومت شاه بازداشت و پس از انتقال از قم به تهران، به ترکیه تبعید شدند. امام 9 روز پیش از تبعید، در مراسمی که به مناسبت میلاد حضرت زهرا (س) در منزلشان برگزار شد، با ایراد نطقی، جنایات و مفساد کاپیتولاسیون را تشریح کردند. امام در سپیده دم 13 آبان توسط یک گروه از مأموران ساواک به سرپرستی سرهنگ مولوی - رئیس ساواک تهران - بازداشت شدند و هنوز آفتاب از افق سرزده بوده که با یک فروند هواپیمای نظامی از فرودگاه مهرآباد به ترکیه تبعید شدند. اطلاعیه کوتاه ساواک که از رادیو و تلویزیون و روزنامه‌ها انتشار یافت، چنین بود:

«طبق اطلاع موثق و شواهد و دلائل کافی چون رویه آقایی خمینی و تحریکات مشارالیه علیه منافع ملت و امنیت و استقلال و تمامیت ارضی کشور تشخیص داده شد، لذا در تاریخ 13 آبان 1343 از ایران تبعید گردید.»

در پی تبعید امام خمینی علیرغم فضای خفقان، موجی از اعتراض‌ها به صورت تظاهرات در بازار تهران، تعطیلی طولانی دروس حوزه‌ها و ارسال طومارها و نامه‌ها به سازمانهای بین‌المللی و مراجع تقلید جلوه‌گر شد. آیت‌الله حاج مصطفی خمینی نیز در روز تبعید امام بازداشت و زندانی شد و پس از چندی در 13 دی 1343 به ترکیه نزد پدر تبعید شد.

دوران تبعید امام به ترکیه بسیار سخت و شکننده بود. امام حتی از پوشیدن لباس روحانیت منع شده بودند. محل اقامت اولیه امام هتل بلوار پالاس آنکارا بود. اما فردای آن روز برای مخفی نگاهداشتن محل اقامت، امام را به محلی واقع در خیابان آتاترک منتقل کردند.

چند روز بعد (21 آبان 1343) برای منزوی‌تر ساختن ایشان و قطع هرگونه ارتباط، محل تبعید را به شهر بورسا واقع در 46 کیلومتری غرب آنکارا انتقال دادند. در این مدت امکان هرگونه اقدام سیاسی از امام خمینی سلب شده و ایشان تحت مراقبت مستقیم مأمورین اعزامی ایران و نیروهای امنیتی ترکیه قرار داشتند.

امام خمینی جمعاً 11 ماه در ترکیه به سر بردند، سپس ساواک با هماهنگی دولت ترکیه ایشان را در 13 مهر 1344 به عراق تبعید کردند. ایشان به مدت 13 سال تحت نظارت توأم با فشار رژیم بعثی عراق بودند.

در بحبوحه انقلاب اسلامی، و در نتیجه افزایش اختناق رژیم بغداد امام خمینی تصمیم به خروج از عراق و عزیمت به کویت گرفتند اما کویت تحت فشار شاه، از پذیرش امام و هیئت همراه امتناع ورزید در نتیجه امام خمینی در مهر 1357 راهی فرانسه شدند و در «نوفل لوشاتو» در حومه پاریس اقامت گزیدند.

امام طی 4 ماه اقامت خود در فرانسه انقلاب اسلامی را تا مراحل پیروزی هدایت کردند و سپس در 12 بهمن 1357 به کشور بازگشتند. امام در طول هجرت 14 ساله خود به روشنگری افکار عمومی ایران و جهان نسبت به ماهیت حکومت شاه پرداخته و زمینه انقلاب مردمی و سقوط رژیم پهلوی را فراهم ساختند. به همین دلیل نقطه شروع دوره هجرت یعنی 13 آبان 1343 و همچنین نقطه پایان آن یعنی 12 بهمن 1357 به عنوان «یوم‌الله» شناخته شده است.

.....

حجة الاسلام عبدالمقیم ناصحی: رئیس کمیسیون فرهنگی شورای اسلامی شهر تهران
کلید واژه های مطلب: تبعید امام خمینی به ترکیه | 13 آبان ماه | امام خمینی (ره) |